

VU Research Portal

Deux Poids, Deux Mesures

Arbaoui, Y.

2019

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Arbaoui, Y. (2019). *Deux Poids, Deux Mesures: A critical frame analysis of the Dutch debate on family-related asylum claims*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam].

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Samenvatting

Wanneer het recht interfereert met het gezin, ontstaat er een dilemma: hoe kan recht worden gedaan aan individuele vrijheden zonder het gezinsleven op het spel te zetten, en vice versa? Dit proefschrift presenteert een kritische frame-analyse van de wijze waarop in het Nederlandse vluchtelingenrecht gedebatteerd wordt over dit dilemma. Het onderzoek richt zich op twee soorten gezinsgerelateerde asielaanvragen waarbij dit dilemma zich voordoet: (i) gezinshereniging voor pleegkinderen van vluchtelingen; en (ii) asielaanvragen van vrouwen die gedwongen huwelijk in het land van herkomst ontvluchten. Terwijl familiebanden in het eerste geval een bron van bescherming vormen, zijn ze in het tweede geval een vorm van onderdrukking. De studie hanteert een theoretisch model dat is ontwikkeld op basis van verscheidene concepten binnen de kritische framing theorie en een inductieve lezing van geselecteerde beleidsstukken en jurisprudentie.

De algemene conclusie is dat hoewel er op twee verschillende manieren over het dilemma onderhandeld wordt, in beide gevallen drie vergelijkbare frames het debat domineren. Het 'duim in de dijk' frame portretteert asielzoekers als potentiële indringers door de legitimiteit van hun familiebanden in twijfel te trekken; het kwetsbaarheidsframe presenteert hen als slachtoffers; en het cultuurframe wordt gevoed door oriëntalistische opvattingen over hun gezinsleven. Het eerste frame is een eenzijdig standaard staatsframe, terwijl de andere twee frames tweezijdig zijn: ze worden door zowel de staat als asieladvocaten geconstrueerd. Terwijl de staat het kwetsbaarheidsframe en het cultuurframe construeert om zijn standaard frame te versterken, mobiliseren asieladvocaten deze als tegenframes. Binnen de staatsframes is de relatie tussen het individu, het gezin en de staat niet stabiel. De staat onderschrijft de individualistische benadering wanneer hij vraagtekens plaatst bij familiebanden die gebaseerd zijn op pleegzorg en wanneer hij deze familiebanden presenteert als een potentiële bron van onderdrukking. Maar de staat omarmt de gezinseenheidbenadering wanneer hij het gedwongen huwelijk als privé aangelegenheid neerzet, wanneer hij stelt dat in het land van herkomst niet alleen de autoriteiten maar ook mannelijke familieleden bescherming tegen vervolging kunnen bieden; en wanneer hij het gedwongen huwelijk presenteert als een culturele aangelegenheid. In het individualistische scenario eist de staat controle over het gezin, terwijl hij in het gezinseenheidsscenario juist geen controle over het gezin claimt.

De studie laat ook zien dat de staat familiebanden enerzijds het vluchtelingenrecht en anderzijds het reguliere migratierecht heel verschillend benadert. De studie karakteriseert dat als een beleid van '*deux poids, deux mesures*' en suggereert dat de individualistische benadering enerzijds en de gezinseenheidbenadering anderzijds fungeren als strategische instrumenten om te interfereren in het gezinsleven van asielzoekers, of juist niet, al naar gelang de staat dit nodig acht. Het frame dient om de strategische keuze van de staat te verhullen en te rechtvaardigen. De effectiviteit van

tegenframes die door asieladvocaten worden geconstrueerd hangt af van de strategieën waarmee zij die frames mobiliseren. In tegenstelling tot asieladvocaten van pleegkinderen waren asieladvocaten van vrouwen die gedwongen huwelijk ontvluchten niet betrokken geweest bij een brede juridische en politieke beweging buiten de rechtszalen. Terwijl asieladvocaten van pleegkinderen sociale verandering stimuleerden door een niet-gecentreerde benadering van het recht te omarmen, slaagden asieladvocaten die zich bezighielden met zaken waarin gedwongen huwelijk aan de orde was er niet in de reeds bestaande machtsverhouding te betwisten, terwijl zij de stroom gingen volgen en een gecentreerde benadering van het recht hanteerden.

Ten slotte toonde deze studie, wat methodologie betreft, aan dat kritische frame-analyse een toegevoegde waarde heeft voor het onderzoeken van jurisprudentie naast een juridisch-dogmatische aanpak. Het recht en rechten kaderen in principe de juridisch-dogmatische analyse in, terwijl frame-analyse helpt om aspecten buiten die twee hoofdframes te analyseren. Dit is belangrijk, omdat juridische redeneringen niet uitsluitend over rechten en het recht gaan. Bovendien maakte de kritische frame-analyse, zoals gebruikt in deze studie, niet alleen de analyse van verhalen die aandacht krijgen mogelijk, maar ook van verhalen die juist tot zwijgen worden gebracht. Ook maakt ze de processen die een en ander mogelijk maken zichtbaar. Een juridisch-dogmatische analyse daarentegen zou zich in principe richten op ‘wat er gezegd wordt’ en niet op ‘wat niet gezegd wordt’.